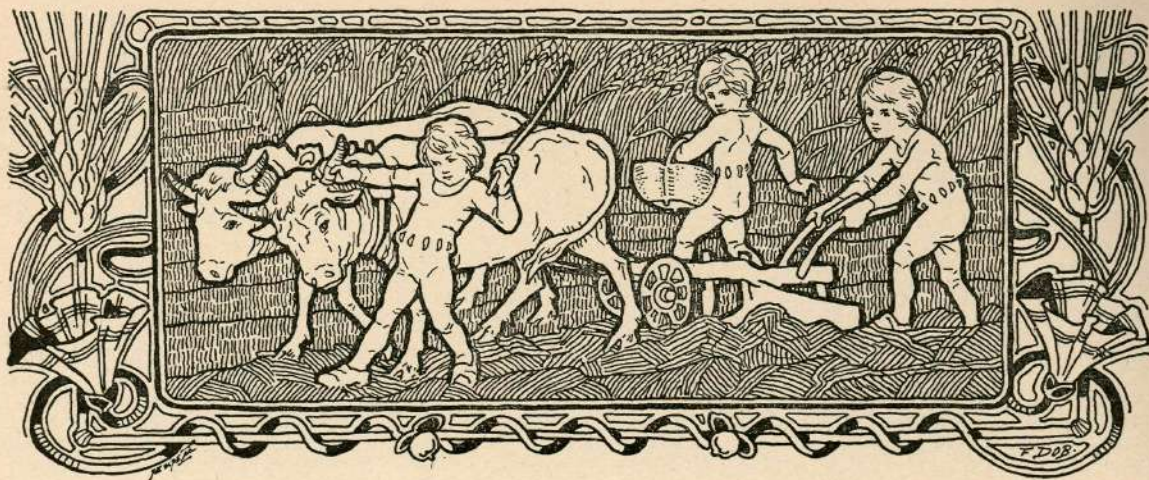

Dr. Janez Gregorij Dolničar,

kranjski zgodovinar.

Spisal Viktor Steska.

Kakor prijetna idila se mi zdi v naši zgodovini življenjepis Dolničarjeve rodbine. Preden se pa ozremo na Janeza Gregorija, čigar ime nosi ta spis, pogledjmo nekoliko v življenje njegovega očeta Janeza Krstnika, ki je dovolj zanimiv pojav v naši zgodovini.

I.

Condit in aevum.

Dolničarjev rek.

Janez Gregorij je imel modrega, dobrega očeta, ki se je povzpел do tedaj najvišje časti v ljubljanskem mestu, do županstva. Rojen Ljubljčan je doma dovršil latinske šole pri jezuitih in se potem odpeljal na Dunaj iskat službe. Odslej si je važnejše dogodke svojega življenja sam zaznamoval v svojo spominsko knjižico.¹⁾ Svoje prvo

potovanje opisuje tako: „L. 1646. dne 5ega junija sem se odpeljal iz Ljubljane na Dunaj, kamor sem prišel 18. junija. Pet tednov sem bil brez službe, potem sem pa vstopil v službo pri dr. Hallerju in ostal pri njem eno leto. S seboj sem vzel 40 goldinarjev, ki mi jih je dala moja gospa mati. 18. avgusta sem si izposodil devet goldinarjev, ki jih je poplačala gospa mati. 9. septembra sem si izposodil 12 goldinarjev. — 9. novembra ob šestih zvečer me je poslal moj gospodar dr. Haller, blagajniški prokurator, s pismom k gospodu Putzu, solarju. Ko sem se vračal domov, me napadejo v bližini jezuitskega doma štirje dijaki, mi vzamejo klobuk in plašč, ki sem si ga kupil za 25 goldinarjev in sem ga nosil šele sedem tednov, ter me ranijo na vratu. 4. julija 1647 sem bil z gospodom doktorjem v Korneuburgu, ko so Švedi izročili mesto generalu Buchhaimbu. Zanjega septembra sem se odpeljal z doktorjem v Marijino Celje. 15. t. m. sem se poslovil od doktorja in bil tri tedne brez službe, potem pa sem vstopil v službo pri gospodu Putzu, solomercu. V decembru sem se z gospodarjem peljal v Marijino Celje in 21. decembra v Klosterneuburg, Traismauer,

¹⁾ To spominsko knjižico mi je blage volje posodil za uporabo naš zgodovinar P. pl. Radič, ki je pisal o istem predmetu v „Mitth. des hist. V. für Krain“ l. 1860. in v „Blätter aus Krain“ l. 1863. Za uslugo mu izrekam tu srčno zahvalo. Naš spis se v prvem oddelku večkrat naslanja zlasti na poslednji življenjepis, ki je natančno sestavljen in spisani v domoljubnem zmislu.